

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
2006/2270(INI)

12.3.2007

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (2005-2010) –
Λευκή Βίβλος
(2006/2270(INI))

Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων

Εισηγήτρια: Ieke van den Burg

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	11

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (2005-2010) – Λευκή Βίβλος
(2006/2270(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής σχετικά με την πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες 2005-2010 (COM(2005)0629),
- έχοντας υπόψη την εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (ΠΔΧΥ) (COM(1999)0232) που ενέκρινε η Επιτροπή, ιδίως την οδηγία 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003 για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς)¹, την οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων², την οδηγία 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά³, τις οδηγίες για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (ΟΚΑ) (οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιατύπωση)⁴ και οδηγία 2006/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιατύπωση)⁵ και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου από μετόχους εταιριών με έδρα σε κράτος μέλος των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά (COM(2005)0685),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Single Market in Financial Services Progress report 2006» (Εκθεση προόδου 2006 για την ενιαία αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών),
- έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό κώδικα συμπεριφοράς για τον συμψηφισμό και τον διακανονισμό⁶ της 7ης Νοεμβρίου 2006 και την πρόταση του Ευρωσυστήματος για την ανάπτυξη ενός συστήματος διακανονισμού για αγοραπωλησίες τίτλων σε νόμισμα κεντρικής τραπεζής (TARGET 2 Securities),
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση οδηγίας που τροποποιεί την οδηγία 92/49/ΕΚ και τις οδηγίες 2002/83/ΕΚ, 2004/39/ΕΚ, 2005/68/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες και τα κριτήρια αξιολόγησης για την

¹ ΕΕ L 96 της 12.4.2003, σελ. 16.

² ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σελ. 1.

³ ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σελ. 38.

⁴ ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σελ. 1.

⁵ ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σελ. 201.

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/docs/code/code_en.pdf.

προληπτική αξιολόγηση της απόκτησης και της αύξησης συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο στον χρηματοπιστωτικό τομέα (COM(2006)0507),

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών σχετικά με τη χρηματοπιστωτική εποπτεία του Φεβρουαρίου 2006 (έκθεση Francq), που δημοσιεύτηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2006,
 - έχοντας υπόψη τη δεύτερη ενδιάμεση έκθεση της διοργανικής ομάδας παρακολούθησης που παρακολουθεί τη διαδικασία Lamfalussy, η οποία εκδόθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2007,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (Committee of European Securities Regulators - CESR) σχετικά με τα ενδεδειγμένα εποπτικά μέσα για τις αγορές κινητών αξιών της ΕΕ (έκθεση Himalaya), που δημοσιεύτηκε στις 25 Οκτωβρίου 2004,
 - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με το παρόν στάδιο ολοκλήρωσης των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ¹ και της 4ης Ιουλίου 2006 σχετικά με την πορεία προς την περαιτέρω ενοποίηση της βιομηχανίας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών²,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (A6-0000/2007),
1. συγχαίρει την Επιτροπή για τη συνεισφορά του ΠΔΧΥ στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής αγοράς κεφαλαίων που κατέχει ηγετική θέση σε παγκόσμιο επίπεδο, χάρη, μεταξύ άλλων, στην ποιότητα και την εγκυρότητα της χρηματοπιστωτικής ρύθμισής της·
 2. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την έγκαιρη και συνεκτική εφαρμογή του ΠΔΧΥ· καλεί αφενός την Επιτροπή να παρακολουθήσει την εφαρμογή του, αφετέρου τις επιτροπές τρίτου επιπέδου να βελτιώνουν συνεχώς τη συνεκτικότητα της εφαρμογής του·
 3. θα χαιρέτιζε τη διενέργεια μιας περισσότερο ενδεδειγμένης εξέτασης των οικονομικών επιπτώσεων των μέτρων του ΠΔΧΥ υπό το πρίσμα της στρατηγικής της Λισαβόνας· καλεί την Επιτροπή να παραγγείλει την εκπόνηση τέτοιων μελετών μαζί με τις ετήσιες εκθέσεις προόδου και παρακολούθησης της εφαρμογής·

Συγκέντρωση της αγοράς

4. επισημαίνει την υψηλή συγκέντρωση της αγοράς στην ανώτατη βαθμίδα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για τις μεγάλες εισηγμένες εταιρείες, ιδίως όσον αφορά τις ελεγκτικές εταιρείες, τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (ΟΑΠ) και τις τράπεζες επενδύσεων· καλεί την Επιτροπή και τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού να εφαρμόσουν προσεκτικά τους κοινοτικούς κανόνες του ανταγωνισμού· τονίζει την ανάγκη θέσπισης προσιτών διαδικασιών καταγγελιών και προσφυγών, και καλεί την Επιτροπή να λάβει δεόντως υπόψη τη σκοπιά των χρηστών·

¹ ΕΕ C 45 Ε της 23.2.2006, σελ. 140.

² P6_TA(2006)0294.

5. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί στους κόλπους των ΟΑΠΙ η διαφάνεια των χρεώσεων και να διαχωριστούν οι υπηρεσίες αξιολόγησης και οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών, καθώς και το κόστος που σχετίζεται με τα δύο αυτά είδη υπηρεσιών· τονίζει ότι οι ΟΑΠΙ διαδραματίζουν δημόσιο ρόλο, επί παραδείγματι στο πλαίσιο της οδηγίας ΟΚΑ, και ότι, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να τηρούν υψηλά πρότυπα προσβασιμότητας, ποιότητας και αξιοπιστίας· καλεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Securities and Exchange Commission - SEC) και την CESR να παρακολουθούν στενά τους ΟΑΠΙ βάσει του κώδικα συμπεριφοράς της Διεθνούς Οργάνωσης Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων και να παρέχουν συμβουλές σχετικά με την ανάγκη ή όχι λήψης περαιτέρω ρυθμιστικών μέτρων·
6. μετά την εφαρμογή της οδηγίας 2004/39/EK¹ σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (OAXM), αναμένει ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των συστημάτων συναλλαγών αλλά και μεγαλύτερη ενοποίηση των μεγάλων χρηματιστηρίων· φρονεί ότι χρειάζεται ισχυρή διατλαντική σύγκλιση των κανόνων και των εποπτικών πρακτικών· τονίζει ότι η χρηστή διακυβέρνηση αποτελεί επιτακτική ανάγκη και ότι η επιρροή των χρηστών δεν θα έπρεπε να φθίνει με τις αλλαγές της ιδιοκτησίας·
7. παρότι ζητεί να υπάρξει πρόοδος όσον αφορά την άρση των άλλων εμποδίων που προσδιορίζονται στην έκθεση Giannini του 2001, επαναλαμβάνει μετ' επιτάσεως ότι πρέπει να βελτιωθεί η μετασυναλλακτική υποδομή, με στόχο τόσο τη διαφάνεια των τιμών και του ανταγωνισμού όσο και το δημόσιο συμφέρον της ασφάλειας των διακανονισμών· εν προκειμένω, σκοπεύει να παρακολουθήσει στενά τις εξελίξεις γύρω από τον κώδικα συμπεριφοράς και το πρόγραμμα TARGET 2 Securities·
8. επισημαίνει την αυξανόμενη επιρροή των μεσολαβητών που συμμετέχουν στις ψηφοφορίες ως πληρεξούσιοι· ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθήσει στενά τις επιπτώσεις της επικείμενης οδηγίας σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου από μετόχους εταιριών (COM(2005)0685), η οποία διευκολύνει την ψήφο μέσω πληρεξουσίου, και να παρουσιάσει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων από την κατοχή δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, την κατάχρηση της αγοράς και τις συγκρούσεις συμφερόντων από τους εν λόγω μεσολαβητές·
9. επισημαίνει ότι ένας μικρός αριθμός μεγάλων τραπεζών επενδύσεων παρέχει υπηρεσίες σε όλους τους εκδότες και τους επενδυτές που ανήκουν στην ανώτερη βαθμίδα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των ιδίων των τραπεζών επενδύσεων· χαιρετίζει θερμά την ενισχυμένη επαγρύπνηση των εποπτικών αρχών για κατάφωρες περιπτώσεις πράξεων χειραγώγησης της αγοράς, πράξεων προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και προπορευόμενων συναλλαγών· καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τις αμερικανικές ρυθμιστικές αρχές, να ξεκινήσει μια ενδεδειγμένη τομεακή έρευνα, προκειμένου να ελέγξει εάν οι εσωτερικοί κώδικες συμπεριφοράς και τα «σινικά τείχη» επαρκούν για την επίτευξη του κατάλληλου επιπέδου εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας της αγοράς και για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων·

Εναλλακτικά επενδυτικά σχήματα

10. έχει πλήρη επίγνωση της ταχείας ανόδου των εναλλακτικών επενδυτικών σχημάτων

¹ EE L 145 της 30.4.2004, σελ. 1.

(αμοιβαία κεφάλαια υψηλού κινδύνου (hedge funds) και κεφάλαια ιδιωτικών τοποθετήσεων), τα οποία παρέχουν ρευστότητα και διαφοροποίηση στην αγορά, αλλά μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε συστημικό κίνδυνο, σε ολοένα και πιο υψηλά επίπεδα μόχλευσης και χρέους για τις εταιρίες και σε υψηλά επίπεδα έκθεσης άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων·

11. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι, έως σήμερα, οι μελέτες της Επιτροπής έχουν επικεντρωθεί μόνο στους φραγμούς για την ανάπτυξη των κεφαλαίων αυτών και όχι στα κενά των απαιτήσεων δημοσιότητας όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση και την επενδυτική πολιτική, ούτε στην προσαρμογή των κανόνων για το επίπεδο μόχλευσης και τη διαχείριση και τη διαφοροποίηση των κινδύνων· ζητεί μια ευρύτερη και πιο κριτική προσέγγιση·
12. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την ποιότητα της εποπτείας στις υπεράκτιες (off-shore) ζώνες και να εντατικοποιήσει τη συνεργασία· συνιστά, κατά το παράδειγμα των ΗΠΑ, να διερευνηθεί η δυνατότητα επιβολής αντισταθμιστικών μέτρων, όπως είναι οι φόροι σε συγκεκριμένες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές·

Πρόσβαση στα χρηματοπιστωτικά προϊόντα στον τομέα της λιανικής

13. επισημαίνει ότι η διασυνοριακή ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών λιανικής παραμένει περιορισμένη· επισημαίνει ότι οι καταναλωτές προτιμούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν φυσική παρουσία έναντι των εικονικών, με αποτέλεσμα μια κατά κύριο λόγο εγχώρια δομή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· τάσσεται κατά της απλής αναθεώρησης των εθνικών παραδόσεων προστασίας των καταναλωτών και των νομικών συστημάτων μέσω μιας κοινής για όλους εναρμόνισης·
14. προτιμά μια πιο στοχοθετημένη προσέγγιση που θα προσανατολίζεται στα συγκεκριμένα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι μετακινούμενοι διασυνοριακοί χρήστες· ενθαρρύνει την ανάπτυξη πιλοτικών πανευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών προϊόντων, όπως συνταξιοδοτικών, υποθηκικών και ασφαλιστικών προϊόντων, από τον χρηματοπιστωτικό κλάδο και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα κατάλληλο πλαίσιο ρύθμισης και εποπτείας, δικαίου των συμβάσεων και προστασίας των καταναλωτών, ώστε τα προϊόντα αυτά να μπορούν να μεταφέρονται και να αναγνωρίζονται αμοιβαία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
15. έχει λάβει δεόντως υπόψη την τομεακή έρευνα της λιανικής τραπεζικής και των συστημάτων καρτών πληρωμής, σύμφωνα με την οποία έχει σημειωθεί βελτίωση σε αρκετούς τομείς, αλλά προειδοποιεί ότι το άνοιγμα υφιστάμενων ατελών συστημάτων δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε μια κατάσταση όπου το υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης της αγοράς θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες ατέλειες και περιορισμούς όσον αφορά τις τιμές·
16. αναγνωρίζει την πρόκληση που συνιστά η γήρανση του πληθυσμού· τονίζει τα οφέλη των συλλογικών επαγγελματικών συντάξεων του δεύτερου πυλώνα σε συνδυασμό με κατάλληλα συνταξιοδοτικά συστήματα του πρώτου πυλώνα που βασίζονται στην αλληλεγγύη και εγκρίνει την οδηγία 2003/41/EK¹ για τις δραστηριότητες και την

¹ EE L 235 της 23.9.2003, σελ. 10.

εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών ως το ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τα συνταξιοδοτικά ταμεία·

17. επισημαίνει ότι πάρα πολλοί πολίτες της ΕΕ είναι αποκλεισμένοι από βασικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες· ζητεί από την Επιτροπή να διενεργήσει μελέτη για την προσβασιμότητα υπηρεσιών όπως οι τραπεζικοί λογαριασμοί, οι αυτόματες ταμειακές μηχανές, οι κάρτες πληρωμών και τα δάνεια χαμηλού κόστους· ενθαρρύνει τη διερεύνηση του ενδεχόμενου να επιβληθούν υποχρεώσεις παροχής καθολικής υπηρεσίας στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή αυτών των βασικών υπηρεσιών·
18. επισημαίνει την ανάπτυξη ειδικών παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για τους μεταναστευτικούς πληθυσμούς, οι οποίοι αποστέλλουν εμβάσματα και αναπτύσσουν την ισλαμική τραπεζική· προειδοποιεί ότι οι απαιτήσεις για αυτούς τους νέους εξειδικευμένους παράγοντες της αγοράς πρέπει να είναι αυστηρές αλλά όχι υπερβολικά περιοριστικές, ώστε να αποτρέπεται η εξαφάνισή τους στη γκρίζα ζώνη, όπου δεν είναι δυνατή η άσκηση καμίας εποπτείας·
19. χαιρετίζει την αυξανόμενη προσοχή που δίδεται στην παροχή μικροπιστώσεων ως συνεισφορά στους αυτοαπασχολούμενους και στις νεοσύστατες επιχειρήσεις· ζητεί να προσαρμοστούν οι κανόνες της Βασιλείας στα χαρτοφυλάκια μικροπιστώσεων και να τεθεί ένα ανώτατο όριο στο συχνά υπερβολικό κόστος των μικρών δανείων· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει ένα σχέδιο δράσης για τη μικροχρηματοδότηση, κάνοντας χρήση των βέλτιστων πρακτικών εντός και εκτός Ευρώπης·

Χρηματοοικονομικές γνώσεις και συμβολή των χρηστών στη χάραξη πολιτικών

20. πιστεύει ότι η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης χρηματοπιστωτικής αγοράς δεν σημαίνει απλώς παροχή περισσότερων επιλογών στους πολίτες· τονίζει ότι έχει καίρια σημασία η προώθηση των χρηματοοικονομικών γνώσεων και της πρόσβασης σε κατάλληλες πληροφορίες και αντικειμενικές επενδυτικές συμβουλές·
21. στηρίζει σθεναρά τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής ικανότητας και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη δημιουργία ειδικών προγραμμάτων και ιστοχώρων, αλλά και να καταστήσουν την αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής ικανότητας αναπόσπαστο μέρος της βασικής σχολικής εκπαίδευσης·
22. χαιρετίζει τη συγκρότηση της ομάδας καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και τις προσπάθειες συμμετοχής αντιπροσώπων των χρηστών σε ομάδες εμπειρογνομόνων και σε διαβουλεύσεις· σημειώνει ότι, εντούτοις, η φωνή των καταναλωτών και των τελικών χρηστών, όπως οι ΜΚΟ, υστερεί σημαντικά σε σχέση με εκείνη του χρηματοπιστωτικού κλάδου· συνιστά τη δημιουργία μιας γραμμής στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση της ειδημοσύνης σχετικά με τη χρηματοπιστωτική αγορά στο πλαίσιο των οργανώσεων καταναλωτών και των ΜΜΕ, με στόχο τη συνεισφορά τους στη διαδικασία διαβουλεύσεων του ΠΔΧΥ·

Βελτίωση της νομοθεσίας

23. είναι πλήρως προσηλωμένο στους στόχους της βελτίωσης της νομοθεσίας και των

επαγγελματικών εκτιμήσεων αντικτύπου και τονίζει ότι οι εκτιμήσεις δεν θα πρέπει να περιορίζονται στις χρηματοοικονομικές πτυχές αλλά να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές, πολιτισμικές και λοιπές πτυχές·

24. χαιρετίζει τη συμφωνία επιτροπολογίας και δεσμεύεται για την προσαρμογή των σχετικών πράξεων του χρηματοπιστωτικού τομέα· συνιστά παρομοίως την τροποποίηση των προ της διαδικασίας του Lamfalussy πράξεων· τονίζει ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να αποκτήσει παρατηρητές στις επιτροπές επίπεδου 2 (E2)·
25. δεσμεύεται να ακολουθεί ταχείες νομοθετικές διαδικασίες όποτε είναι δυνατόν, αλλά προειδοποιεί ότι ο στόχος για επίτευξη συμφωνίας κατά την πρώτη ανάγνωση δεν θα πρέπει να καταλήγει σε υποβάθμιση της ποιότητας της λήψης αποφάσεων ή σε παραβάσεις της δημοκρατικής διαδικασίας· συνιστά την αξιολόγηση των διαδικασιών αυτών και τη θέσπιση διαδικαστικών κανόνων για τη διασφάλιση της διαφάνειας και του δημοκρατικού ελέγχου·

Συστημικοί κίνδυνοι

26. σημειώνει τις καινοτόμες τεχνικές άμβλυνσης των κινδύνων, τη σημαντική ανάπτυξη των αγορών πιστωτικών παραγώγων, την αυξημένη συστημική σημασία των μεγάλων πανευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών ομίλων και τον αυξανόμενο ρόλο των μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως τα αμοιβαία κεφάλαια υψηλού κινδύνου και τα κεφάλαια ιδιωτικών τοποθετήσεων·
27. επισημαίνει ότι οι εν λόγω αλλαγές της αγοράς επηρεάζουν επίσης τη φύση, την πηγή και τη μεταφορά του συστημικού κινδύνου και άρα την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων εργαλείων εκ των προτέρων άμβλυνσης των κινδύνων· ζητεί επίσης τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των πηγών των συστημικών κινδύνων και της βαθύτερης δυναμικής των χρηματοπιστωτικών κρίσεων στο πλαίσιο των αλλαγών που περιγράφονται·
28. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το υφιστάμενο κατακερματισμένο πλαίσιο εποπτείας δεν μπορεί να ακολουθήσει τη δυναμική της χρηματοπιστωτικής αγοράς και μπορεί να εμποδίσει την επαρκή και ταχεία αντιμετώπιση μειζόνων συστημικών κρίσεων που πλήττουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη·
29. εκτιμά την απόφαση του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων να εγκαινιάσει μια άσκηση αντιμετώπισης κρίσεων προκειμένου να ελεγχθεί η καταλληλότητα της αντίδρασης των φορέων προληπτικής εποπτείας, των υπουργών οικονομικών και των κεντρικών τραπεζών, και ενθαρρύνει τις κοινές ομάδες εργασίας που θα συγκροτηθούν στη συνέχεια να αντλήσουν τολμηρά συμπεράσματα, ακόμη και εάν είναι πολιτικώς ευαίσθητα·

Αρχιτεκτονική της ρύθμισης και της εποπτείας

30. είναι εντυπωσιασμένο από το έργο που επιτελούν οι ευρωπαϊκές επιτροπές ρυθμιστικών αρχών (η CESR, η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας και η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων) όσον αφορά τις διαβουλεύσεις με τις αγορές, την παροχή συμβουλών στην Επιτροπή και στις

επιτροπές E2 του Συμβουλίου και, προπαντός, την πρόοδο της σύγκλισης των ρυθμιστικών και εποπτικών πρακτικών·

31. καλεί της επιτροπές επίπεδου 3 (E3) να βελτιώσουν τη διατομεακή συνεκτικότητα της ρύθμισης της προληπτικής εποπτείας και των κανόνων εποπτείας ομίλων για τους μεγάλους χρηματοπιστωτικούς ομίλους που ασχολούνται με τα ίδια ή παρόμοια προϊόντα, και, εφόσον απαιτείται, να συμβουλεύουν τους νομοθέτες να αναθεωρούν τους κανόνες αναλόγως·
32. καλεί τις επιτροπές E2 και E3 να περιορίσουν τις διακριτικές ευχέρειες των κρατών μελών και τον κανονιστικό υπερθεματισμό (gold-plating)· πιστεύει ότι θα βοηθούσε εάν οι επιτροπές E3 λειτουργούσαν σε μεγαλύτερο βαθμό βάσει της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία·
33. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού συστήματος συνεργαζόμενων εποπτών, που θα μπορεί να διασφαλίζει την αποτελεσματική εποπτεία τόσο των μεγάλων χρηματοοικονομικών παραγόντων όσο και των τοπικών φορέων που στηρίζονται στις εθνικές παραδόσεις· τονίζει ότι όλα τα μέρη του συστήματος αυτού πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις παραδόσεις αυτές στον τρόπο που διενεργούν την επιτόπια εποπτεία των επιχειρήσεων·
34. επισημαίνει ότι το σημερινό σύστημα συνεργασίας είναι υπερβολικά αδύναμο για την πραγματική εποπτεία των συστημικών και εποπτικών κινδύνων των κορυφαίων παραγόντων της αγοράς, και προωθεί τη δημιουργία μιας καλά εξοπλισμένης εκτελεστικής ευρωπαϊκής αρχής προληπτικής εποπτείας εντός του συστήματος αυτού, η οποία θα έχει τις κατάλληλες αρμοδιότητες για την εποπτεία των μεγάλων διασυνοριακών και διατομεακών χρηματοπιστωτικών ομίλων· ενθαρρύνει τις συμφωνίες και τους κώδικες συμπεριφοράς μεταξύ των κρατών μελών και των κεντρικών τραπεζών σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη μιας τέτοιας υπερδομής, όσον αφορά τις σωστικές παρεμβάσεις και τις υποχρεώσεις δανειστή εσχάτης ανάγκης·
35. γνωρίζει ότι η διστακτικότητα πολλών κρατών μελών όσον αφορά τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε επικεφαλής εποπτικές αρχές ή σε εποπτικές αρχές της χώρας προέλευσης μπορεί επίσης να τα καθιστά διστακτικά να αποδεχθούν μια τέτοια υπερδομή· τονίζει, ωστόσο, ότι η συμμετοχή σε ένα κεντρικό σύστημα θα ενισχύσει την επιρροή των μικρότερων ρυθμιστικών αρχών σε σχέση με σήμερα, όπου είναι υποχρεωμένες να στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε λίγες μεγάλες εθνικές εποπτικές αρχές χωρών προέλευσης·
36. τάσσεται υπέρ της σύστασης επιτροπών εποπτικών αρχών που θα ασχολούνται με χρηματοπιστωτικούς ομίλους που εμπίπτουν σε διάφορες έννομες τάξεις· σημειώνει, ωστόσο, ότι οι επιτροπές αυτές δεν διαθέτουν τις εθνικές εντολές που θα τους επέτρεπαν να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες, να αποδέχονται αποφάσεις που λαμβάνονται με πλειοψηφία, ή απλώς να παρέχουν επαρκείς πόρους και ειδημοσύνη στο πλαίσιο των εργασιών των επιτροπών· εκφράζει την ανησυχία του ότι, και στην περίπτωση αυτή, τα όρια μιας τέτοιας εθελοντικής συνεργασίας θα καταστούν εμφανή όταν ενσκήψουν πραγματικές κρίσεις·
37. θεωρεί επιθυμητή την ακριβέστερη κατανομή ρόλων μεταξύ του Συμβουλίου, της

Επιτροπής και των επιτροπών Ε3· θεωρεί, επίσης, ότι για την αυστηρή εποπτεία (ιδίως όταν υπάρχει σαφής σύνδεση με ζητήματα ανταγωνισμού) απαιτείται υψηλό επίπεδο ανεξαρτησίας και ουδετερότητας, το οποίο δεν μπορεί να συνδυαστεί εύκολα με ένα υπερβολικά πολιτικό προφίλ·

38. χαιρετίζει την απόφαση του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων να συγκροτήσει μια υποομάδα στο πλαίσιο της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών για μακροπρόθεσμα εποπτικά ζητήματα, η οποία αναμένεται να καταθέσει την έκθεσή της τον Οκτώβριο του 2007· προσμένει ότι η ομάδα θα προβεί σε μια δίκαιη εκτίμηση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα· επαναλαμβάνει, επίσης, την πρότασή του για συγκρότηση μιας νέας διοργανικής ομάδας σοφών, προκειμένου να δοθεί ώθηση στη λήψη συγκεκριμένων περαιτέρω μέτρων για την ολοκλήρωση και την αποτελεσματικότητα της ρύθμισης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της εποπτικής δομής·
39. καλεί τη διοργανική ομάδα παρακολούθησης να μην περιοριστεί στην παρακολούθηση της τεχνικής διαδικασίας, αλλά να χρησιμοποιήσει την ειδημοσύνη της για να συνεισφέρει, μέσω των τελικών συμπερασμάτων της που θα παρουσιάσει το φθινόπωρο, σε έναν ευρύτερο διάλογο για το μέλλον·

Παγκόσμιος αντίκτυπος

40. πιστεύει ότι μια εποπτική αρχιτεκτονική με ευρωπαϊκή κεφαλή θα μπορούσε να ενισχύσει την επιρροή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο και να αντισταθμίσει την αμερικανική κυριαρχία σε φορείς αυτορύθμισης όπως το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IAS Board)· ελπίζει ότι θα καταστεί επίσης δυνατή η επαναφορά του ΔΝΤ ως πραγματικής παγκόσμιας νομισματικής αρχής και φορέα πρόληψης των κρίσεων και αποκατάστασης της παγκόσμιας ισορροπίας·
41. επισημαίνει τη σημασία της εφαρμογής της Βασιλείας II από τις αμερικανικές αρχές καθώς και της αμοιβαίας αναγνώρισης των λογιστικών προτύπων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ και ζητεί την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών για την εποπτεία επενδυτικών σχημάτων με υψηλό βαθμό μόχλευσης, όπως είναι τα αμοιβαία κεφάλαια υψηλού κινδύνου·
42. επισημαίνει τον ηγετικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εν εξελίξει εργασίες σχετικά με το πλαίσιο του Solvency II και προσμένει ότι οι εργασίες αυτές θα επηρεάσουν την παγκόσμια αρχιτεκτονική ρύθμισης και τις δραστηριότητες της Διεθνούς Ένωσης Εποπτών Ασφαλιστικών Εταιρειών όσον αφορά τη θέσπιση προτύπων.

ο ο

ο

43. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες έχει συμβάλει στην επίτευξη μιας ολοκληρωμένης και εύρυθμα λειτουργούσας ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς, η οποία κατέχει ηγετική θέση σε παγκόσμιο επίπεδο χάρη, μεταξύ άλλων, στην ποιότητα και την εγκυρότητα των κανόνων της. Το ερώτημα που τίθεται τώρα είναι το εξής: ποιος ωφελείται από αυτή την επιτυχία; Ωφελούνται οι τελικοί χρήστες στον ίδιο βαθμό με τους μεγάλους πολυεθνικούς παράγοντες, οι οποίοι ενίσχυσαν τη διεθνή θέση τους χάρη σε μια διαδικασία ενοποίησης που τους οδήγησε σε αποδοτικότερες δεσπόμενες θέσεις στην κορυφή των χρηματοπιστωτικών αγορών;

Η ενοποίηση στην κορυφή της αγοράς είναι ισχυρή, με 30-40 μεγάλους διασυνοριακούς χρηματοπιστωτικούς παράγοντες και υψηλό βαθμό συγκέντρωσης σε αρκετά κράτη μέλη. Οι δραστηριότητες συγχωνεύσεων και αποκτήσεων βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και οι εθνικές αγορές στα νέα κράτη μέλη κυριαρχούνται από ξένους παράγοντες. Τα όρια μεταξύ των τομέων καθίστανται ολοένα και πιο ασαφή, με τη βοήθεια οδηγιών όπως η ΟΑΧΜ, η οποία έχει οδηγήσει σε πρωτοβουλίες όπως το σχέδιο Turquoise στον τομέα των εναλλακτικών συστημάτων συναλλαγών, και οι οδηγίες ΟΚΑ και Solvency 2, που προσφέρουν τη δυνατότητα σύγκλισης των τραπεζικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων μέσω προηγμένων συστημάτων διαχείρισης κινδύνων.

Ο υψηλός βαθμός ενοποίησης μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα που άπτονται του δικαίου του ανταγωνισμού και σε δυσλειτουργία της αγοράς. Μπορεί μια μεγάλη εισηγμένη εταιρεία (εισηγμένη σε ένα από τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια που συμμετέχουν πλήρως σε αυτή τη διαδικασία ενοποίησης) να επιβιώσει χωρίς αξιολόγηση από έναν ή περισσότερους εκ των 3 μεγάλων οργανισμών αξιολόγησης, χωρίς τις υπηρεσίες των κορυφαίων τραπεζών επενδύσεων σε περίπτωση σημαντικής απόκτησης ή συγχώνευσης, ή χωρίς μια από τις 4 μεγάλες ελεγκτικές εταιρείες για τις λογιστικές καταστάσεις της;

Τί συμβαίνει πίσω και μεταξύ των σινικών τειχών της συνοικίας City του Λονδίνου και των λοιπών χρηματοπιστωτικών κέντρων; Υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός στην κορυφή της αγοράς; Βάσει αυτού του πρώτου ερωτήματος που τίθεται στην παρούσα έκθεση, διατυπώνονται συστάσεις για τη διενέργεια περαιτέρω ενδεδειγμένων μελετών οικονομικού αντικτύπου και τομεακών ερευνών από τη ΓΔ «Ανταγωνισμός», σε συνεργασία, όποτε είναι δυνατόν, με αμερικανικές και άλλες διεθνείς αρχές.

Ένα άλλο σημαντικό φαινόμενο που παρατηρείται σήμερα είναι η ταχεία άνοδος των εναλλακτικών επενδυτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες συχνά εκτελούνται από επιχειρήσεις με έδρες σε εξωτικά μέρη εκτός της ΕΕ. Προσφέρουν τα αμοιβαία κεφάλαια υψηλού κινδύνου και τα ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια στην πραγματική οικονομία τις επιθυμητές επενδύσεις στην καινοτομία, στην αιφόρο ανάπτυξη, στη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας και στην κοινωνική συνοχή; Ή μήπως έχουν επιβαρύνει με πολύ υψηλότερα επίπεδα μόχλευσης τα χρέη των εταιρειών, έχουν υποβαθμίσει τη θέση των ομολόγων τους και έχουν ενισχύσει την πολυπλοκότητα και αλληλεξάρτηση των κινδύνων που συνεπάγονται σύνθετα χρηματοπιστωτικά προϊόντα όπως τα παράγωγα πιστωτικού κινδύνου; Είναι σε θέση οι τεχνικές κάλυψης που περιορίζουν τους κινδύνους για τους μεμονωμένους επενδυτές να

διασπείρουν και να περιορίσουν τους κινδύνους σε μακροεπίπεδο ή μήπως οδηγούν μόνο σε αγελαία συμπεριφορά;

Έως σήμερα ο Επίτροπος McCreevy φαίνεται πως προωθεί τους εν λόγω εναλλακτικούς επενδυτές μόνο ως παρόχους ρευστότητας και ακτιβιστές μετόχους. Η βασική του ανησυχία είναι η άρση των εμποδίων για τις ιδιωτικές τοποθετήσεις και δεν δέχεται καμία συζήτηση για περαιτέρω ρύθμιση. Οι αρχές προληπτικής εποπτείας, οι κεντρικές τράπεζες και η ΕΚΤ, όπως και οι ομόλογοί τους στις ΗΠΑ, αντιλαμβάνονται ολοένα και περισσότερο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τους συστημικούς κινδύνους που προκύπτουν. Έχει ξεκινήσει η διενέργεια ορισμένων ερευνών για τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες. Οι διογκούμενοι δείκτες μόχλευσης και χρέους που επιβάλλονται στις εταιρείες, οι αυξανόμενοι κίνδυνοι για τους αναδόχους της έκδοσης και η ολοένα και πιο σύνθετη αρχιτεκτονική των χρηματοπιστωτικών τεχνικών για τη διαφοροποίηση και τη διασπορά των κινδύνων (όπως τα παράγωγα πιστωτικού κινδύνου) έχουν οδηγήσει σε προειδοποιήσεις και έρευνες. Η άλλη όψη της μεγαλύτερης διαφοροποίησης και ρευστότητας είναι η μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση μεταξύ των επενδύσεων και των κινδύνων, η οποία σε περίπτωση μείζονος αθέτησης υποχρέωσης μπορεί να οδηγήσει σε απρόβλεπτες επιπτώσεις-ντόμινο σε ολόκληρη την παγκόσμια χρηματοπιστωτική αγορά. Πέρα από τον επιμέρους έλεγχο και την παρακολούθηση των ρυθμιζόμενων μερών του συστήματος και την καλύτερη καταγραφή και παρακολούθηση των μη ρυθμιζόμενων μερών, χρειάζεται, σε συνεργασία με όλες τις εποπτικές αρχές και τους πολιτικούς φορείς, μια γενική μακροπροληπτική εκτίμηση των συστημικών και λειτουργικών κινδύνων.

Ένα τρίτο θέμα της έκθεσης είναι ο πολύ μικρότερος βαθμός ολοκλήρωσης στις χρηματοπιστωτικές αγορές λιανικής. Η απάντηση στην επίμονη επικράτηση των παραδοσιακών εγχώριων δομών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών λιανικής δεν είναι απλώς το άνοιγμα των εθνικών αγορών, επιβάλλοντας την αποδοχή ξένων προϊόντων και μεθόδων πώλησης βάσει συστημάτων εποπτείας και προστασίας των καταναλωτών της χώρας προέλευσής τους. Οι παραδόσεις όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών και τη διενέργεια της εποπτείας των επιχειρήσεων είναι βαθιά ριζωμένες στο πλαίσιο των διαφορετικών νομικών και κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και δεν θα πρέπει να αναθεωρηθούν απλώς μέσω μιας κοινής για όλους εναρμόνισης. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή στις συγκεκριμένες διασυνοριακές απαιτήσεις των μετακινούμενων χρηστών παρά στην επιδίωξη της προώθησης των διασυνοριακών αγορών από εγχώριους χρήστες για τη δημιουργία μεγαλύτερου ανταγωνισμού και την προσφορά περισσότερων επιλογών. Αντιθέτως, επιθυμία της εισηγήτριας είναι η ανάπτυξη από τη χρηματοπιστωτική βιομηχανία πιλοτικών πανευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών προϊόντων, όπως συντάξεις, υποθήκες ή ειδικά ασφαλιστικά προϊόντα. Πρέπει να αναπτυχθεί ένα κατάλληλο πλαίσιο εποπτείας, δικαίου των συμβάσεων και προστασίας των καταναλωτών, ώστε τα προϊόντα αυτά να μπορούν να μεταφέρονται μεταξύ των χωρών της ΕΕ και να αναγνωρίζονται αμοιβαία από όλες τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές.

Η ζήτηση μικροπιστώσεων από τους αυτοαπασχολούμενους και τα άτομα που εργάζονταν στο παρελθόν στον άτυπο τομέα απασχόλησης και επιχειρούν να ξεκινήσουν τις δικές τους επιχειρήσεις αναγνωρίστηκε μόλις πρόσφατα και οι παραδοσιακοί πάροχοι πιστώσεων ανταποκρίνονται διστακτικά στη ζήτηση αυτή. Η εισηγήτρια προτείνει στην Επιτροπή να παρουσιάσει, βάσει των βέλτιστων πρακτικών για το νομοθετικό και ρυθμιστικό περιβάλλον

εντός και εκτός Ευρώπης, ένα σχέδιο δράσης για τις μικροπιστώσεις.

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται επίσης η αιφόρος χρηματοδότηση περαιτέρω δημογραφικών ανισοροπιών μέσω χρηματοδοτούμενων συνταξιοδοτικών συστημάτων. Πέρα από τις διανεμητικές εισοδηματικές παροχές του πρώτου πυλώνα για τους συνταξιούχους, ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν και οι επαγγελματικές συντάξεις του δεύτερου πυλώνα. Η μεγάλη πρόκληση είναι να καταστούν οι συντάξεις αυτές προσβάσιμες από όλους και όχι μόνο από λίγους τυχερούς. Πρέπει, ιδίως, να αναπτυχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό συστήματα καθορισμένων παροχών του δεύτερου πυλώνα βασισμένα στην αλληλεγγύη, τα οποία μάλιστα δεν θα πρέπει να εξουδετερώνονται και να τίθενται σε κίνδυνο από κανονισμούς και διατάξεις που τείνουν να οδηγούν σε ποιοτικά υποβαθμισμένα συστήματα (καθορισμένων εισφορών), όπου ο κάθε συμμετέχων επωμίζεται το σύνολο των κινδύνων. Για την προληπτική εποπτεία, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της συγκεκριμένης οδηγίας για τα ιδρύματα που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών και της συνολικής προσέγγισης του Solvency II.

Η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες αποτελεί ένα άλλο μείζον ζήτημα. Ο τραπεζικός λογαριασμός, η πρόσβαση σε αυτόματες ταμειακές μηχανές, οι κάρτες ή άλλα μέσα ασφαλούς πληρωμής, η δυνατότητα χρηματικών μεταφορών με χαμηλό κόστος, η αποταμίευση ή ο δανεισμός είναι βασικές ανάγκες κάθε πολίτη, οι οποίες πρέπει να ικανοποιούνται. Αυτό, ωστόσο, δεν συμβαίνει πάντοτε. Μεγάλος αριθμός ευρωπαίων πολιτών που έχουν χαμηλό εισόδημα, είχαν χρέη στο παρελθόν, μένουν στη λάθος γειτονιά ή έχουν το λάθος ονοματεπώνυμο θεωρούνται μη αποδεκτοί ως τραπεζικοί πελάτες και αποκλείονται από τη χρήση βασικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή καλείται να ξεκινήσει μια ευρωπαϊκή μελέτη για την αξιολόγηση της προσβασιμότητας των βασικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για την εξέταση του εάν και κατά πόσο είναι επιθυμητή και εφικτή η επιβολή υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή αυτών των βασικών υπηρεσιών.

Μια τέταρτη δέσμη συστάσεων αφορά την ενίσχυση των χρηματοοικονομικών γνώσεων και τη συμβολή των χρηστών στη διαδικασία χάραξης πολιτικών. Σε ένα χρηματοοικονομικό περιβάλλον με διαρκώς πολλαπλασιαζόμενα νέα και σύνθετα προϊόντα και έξυπνες τεχνικές πωλήσεων και μάρκετινγκ, δεν αρκεί να πιστεύουμε απλώς ότι οι καταναλωτές βρίσκονται σε καλύτερη θέση χάρη στις περισσότερες επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους. Πέρα από τις απαιτήσεις διαφάνειας και τα προστατευτικά πλαίσια, δημόσια ευθύνη αποτελεί και η προώθηση των χρηματοοικονομικών γνώσεων και της εκπαίδευσης των καταναλωτών. Το 2005, Ο ΟΟΣΑ συνέστησε την εντατικοποίηση των προσπαθειών στον τομέα της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και ικανότητας. Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, η κατάσταση είναι ανησυχητική. Μάλιστα, ένα από τα πιο εντυπωσιακά ευρήματα είναι το γεγονός ότι οι νεότερες γενιές έχουν ακόμη χαμηλότερες επιδόσεις από τους γονείς τους. Είναι προφανές ότι είναι επιβεβλημένη η ενίσχυση της χρηματοοικονομικής ικανότητας και η βελτίωση της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης μέσω συγκεκριμένων προγραμμάτων και ιστοχώρων αλλά και ως αναπόσπαστο μέρος της βασικής σχολικής εκπαίδευσης, αν και δεν θα έπρεπε να θεωρείται υποκατάστατο της προληπτικής προστασίας και εποπτείας.

Σε σύγκριση με την τεράστια συμβολή των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στην προετοιμασία της νομοθεσίας και στη χάραξη πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η φωνή των καταναλωτών και των χρηστών, όπως οι ΜΜΕ, ουσιαστικά απουσιάζει. Το 2004, η Επιτροπή

συγκρότησε το φόρουμ FIN-USE, όπου 14 ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες προσφέρουν σε ατομική βάση τις υπηρεσίες τους σε σχέση με τα πολυάριθμα ζητήματα που εξετάζει η ΓΔ «Αγορά» σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητά του θα αξιολογηθούν αυτήν την άνοιξη. Πέρα από αυτό το ακαδημαϊκό φόρουμ, το καλοκαίρι του 2006 συστάθηκε μια ομάδα καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η οποία – ως υποομάδα στο πλαίσιο του διαλόγου που διενεργεί η ΓΔ «Υγεία και Προστασία του Καταναλωτή» με τους καταναλωτές – σκοπεύει να αναπτύξει στενότερες σχέσεις με τις οργανώσεις καταναλωτών. Η δική μας εμπειρία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δείχνει ότι είναι εξαιρετικά περιορισμένη η συμβολή των καταναλωτών και των τελικών χρηστών στις ομάδες πίεσης για τα διάφορα ζητήματα του ΠΔΧΥ. Η εισηγήτρια συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει τις δυνατότητες διευκόλυνσης και χρηματοδότησης εμπειρογνομόνων που θα συνδέονται ξεκάθαρα ή ακόμα και θα διορίζονται σε ευρωπαϊκές οργανώσεις καταναλωτών και χρηστών προϊόντων και υπηρεσιών χρηματοπιστωτικών αγορών και οι οποίοι θα είναι σε θέση να παρακολουθούν όλες τις συμβουλευτικές και ρυθμιστικές δραστηριότητες στον τομέα του ΠΔΧΥ.

Στο θεσμικό επίπεδο, η εισηγήτρια επαναλαμβάνει τη γραμμή της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία επικεντρώνεται στη βελτίωση της νομοθεσίας μέσω, μεταξύ άλλων, της εκπόνησης αξιολογήσεων αντικτύπου και της συνεπούς εφαρμογής και επιβολής. Εγκρίνεται η συμφωνία επιτροπολογίας και επαναλαμβάνεται το αίτημα για παρουσία παρατηρητών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις επιτροπές επίπεδου 2.

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην αρχιτεκτονική της ρύθμισης και της εποπτείας. Η εισηγήτρια προειδοποιεί ότι το σημερινό κατακερματισμένο εποπτικό πλαίσιο ενδέχεται να μην είναι σε θέση να ακολουθήσει τη δυναμική των χρηματοπιστωτικών αγορών, ιδίως όσον αφορά την εποπτεία σύνθετων νέων προϊόντων και των αλληλεπιδράσεων και επιπτώσεών τους σε μακροεπίπεδο. Ενώ το σημερινό σύστημα μπορεί να θεωρηθεί ικανό να διασφαλίσει την αποδοτική διενέργεια εποπτείας των επιχειρήσεων στο πλαίσιο των εθνικών παραδόσεων και πρακτικών επιτόπιας εποπτείας, η εισηγήτρια τάσσεται υπέρ ενός συστήματος εποπτείας που θα είναι βασισμένο στις υπάρχουσες εγχώριες δομές και παραδόσεις εποπτείας και επιβολής και θα περιλαμβάνει, επίσης, μια καλά εξοπλισμένη εκτελεστική ευρωπαϊκή αρχή με εντολή να εποπτεύει τους εποπτικούς και συστημικούς κινδύνους των μεγάλων διασυστοριακών και διατομεακών χρηματοπιστωτικών ομίλων.

Χαιρετίζει αφενός τις δραστηριότητες της κοινής ομάδας εργασίας Συμβουλίου-ΕΚΤ, η οποία αντλεί τα συμπεράσματα από την άσκηση αντιμετώπισης κρίσεων που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2006, αφετέρου τη συγκρότηση μιας υποομάδας της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών, η οποία θα ασχολείται με τα προβλήματα της εποπτικής αρχιτεκτονικής σε πιο μακροπρόθεσμο επίπεδο. Επαναλαμβάνει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συγκρότηση μιας νέας συμβουλευτικής ομάδας σοφών υψηλού επιπέδου και ενθαρρύνει τη διοργανική ομάδα παρακολούθησης (ΔΟΠ) να χαράξει περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές για το μέλλον της διαδικασίας Lamfalussy. Το φθινόπωρο θα δημοσιευθούν διάφορες εκθέσεις για την εκτίμηση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα και για τη δημιουργία της βάσης για τη λήψη περαιτέρω μέτρων όσον αφορά τη ρυθμιστική και την εποπτική δομή. Για την περαιτέρω πρόοδο και επιτυχία του ΠΔΧΥ απαιτείται μια αξιόπιστη, επαγγελματική και καλά εξοπλισμένη ευρωπαϊκή εποπτική δομή, η οποία θα μπορεί να ανταποκριθεί στους περίπου 30 – ή μέσω περαιτέρω ενοποίησης

ακόμα λιγότερους – μεγάλους ευρωπαϊούς παίκτες, καθώς και να ενισχύσει, σε διεθνές επίπεδο, την επιρροή της Ευρώπης στους παγκόσμιους κανόνες και στην επιβολή τους στους παράγοντες που δραστηριοποιούνται στις ευρωπαϊκές χώρες αλλά έχουν την έδρα τους εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.